

Реномирани турски писац Орхан Памук изјавио је како не верује да технологија убија љубав, али упозорава да с дубоким и искреним осећајима љубави долази и бол, пише Анадолија. "Желимо да будемо одани заљубљени и парови о којима сањамо. Међутим, наша прича је нешто другачија од наших снова. Зато читамо друге љубавне приче како бисмо схватили сопствене", додао је.

Добитник Нобелове награде за књижевност из 2006. године и аутор романа "Музеј невиности" Орхан Памук је за Анадолију говорио о узвишеном осећају љубави за коју каже да долази без најаве, а пореди га чак и са саобраћајном несрећом.

"Љубав има лепу, али и ружну страну. Она није само срећни проналазак и срећни сусрет. Истовремено, постоји и тамна страна љубави. То је жеља за жртвовањем, порив да властите осећаје сматрамо најважнијом ствари на свету, трагање за одобравањем када осећаји инфериорности и супериорности остају по страни. Најчешће сусрећемо легитимизацију великог понижавања које маскирамо љубављу. И они из горњег слоја друштва, газде и богаташи, такође настоје да буду прихваћени с љубављу. Зато, волимо и трагамо за херојима који љубав стављају испред новца", казао је Памук.

Памук је роман "Музеј невиности" објавио 2008. године, а у родном Истанбулу је четири године касније отворио истоимени музеј у којем посетиоци истражују сећања на изгубљене љубави, парови проналазе интиму да покажу међусобну наклоност, а и они сломљеног срца траже разумевање за губитак.

Музеј на одређен начин одсликава љубавну причу из романа који је потврдио Памуков статус једног од најбољих живих писаца. Личне ствари и старине које је Памук годинама сакупљао изложене у петоспратници из 19. века, с фасадом црвене боје, смештеном у познатом кварту Бејоглу, у строгом центру Истанбула.

Памук је лично дизајнирао ентеријер који садржи 83 витрине што су својеврсне слике које визуализирају поглавља његовог романа.

Инспирација за поставке био је рад славног америчког уметника и филмације Џозефа Корнела (1903-1972).

Музеј невиности је 2014. године добио и престижну Награду за најбољи музеј године у Европи, а Памук је казао да приказује везе "између наших сећања и предмета".

"Предмети које стичемо и видимо док се заљубљујемо подсећају нас на фазе наше љубави. Предамо ли те предмете музеју, настаје прича о нашој љубави", казао је Памук.

Он је казао да хиљаде предмета који су изложени у Музеју представљу и причу о свакодневном животу и Истанбулу из друге половине прошлог столећа, што је једна од главних тема његовог литерарног опуса.

Шведска академија је приликом доделе Нобелове награде 2006. године за Памука казала да је страствени трагач за меланхоличним духом родног Истанбула, који је открио нове симболе за сукоб и преплитање култура.

Роман "Музеј невиности" преведен је на више од 40 језика, а ради се о дирљивој причи о животу у Истанбулу и љубави између богатог Кемала и продавачице Фусун, која му је и даља рођакиња.

Памук у роману музеј представља као породичну кућу лепе Фусун коју је Кемал, протагонист приче из романа, посећивао и осам година након што се она удала за другога.

Уверљиво Памуково поигравање с реалношћу и фикцијом многе је навело на сумњу да се не ради о измишљеној, већ о истинитој причи и музеју као њеном фундаменталном доказу.

Музеј увек отворен за заљубљене

Аутор је на последњим страницама романа написао да ће музеј бити увек отворен за заљубљене који у Истанбулу не могу наћи друго место за пољубац, а на супротној страници је улазница у музеј.

Баш како је Памук и предвидео у роману, Музеј је постао атракција за заљубљене.

Сваке године велики број заљубљених посећује музеј на Дан заљубљених, а Ата Тунцер, продавач у сувенирници, казао је како су у Музеју сведочили и просидбама.

"Посетиоци су креирали и нову традицију, па скривају вереничке прстенове како би изненадили изабранице. Неки парови су се овде упознали и заљубили и редовно нас посећују", казао је Тунцер.

Менаџер музеја Идил Дениз Ергун казао је да музеј дневно у просеку посети сто људи, а да има кутија које су још затворене и које чекају да Памук пронађе прави предмет.

"Читамо друге љубавне приче, да бисмо разумели своје"

Памук љубав једноставно описује као осећај на који не треба подсећати, а роман је својеврсна потрага за разумевањем тог осећаја за којим људи жуде и када нису заљубљени.

"Идеализујемо заљубљене и парове, јер је њихова срећа базирана на љубави. Такође, желимо да будемо одани заљубљени и парови о којима сањамо. Међутим, наша прича је нешто другачија од наших снова. Зато читамо друге љубавне приче како бисмо схватили сопствене. Извор занимања за љубавну литературу је наш сопствени живот, наша су властита питања, узбуђења и страхови. Је ли нас наш партнер стварно воли? У романима постоје хероји који су много више одани", казао је Памук.

Памук сматра да уметничка дела и литература о љубави имају два приступа. Прво, да нуде катарзу онима чија су срца сломљена, а друго, да говоре о љубави како бисмо схватили шта је заправо љубав.

"Шта се с нама догађа када се заљубимо? Кемал, протагонист мог романа, размишља о том питању. 'Музеј невиности' написао сам као роман како бих схватио смисао љубави, а не да бих претеривао. Наравно, неки ће опет наћи делове у роману које ће сматрати претеривањем", казао је Памук, чија дела су превођена на више од 60 језика и продата у више од два милиона примерака.

Истичући како је недовољно о љубави мислити и промишљати само у посебне дане у години, попут Дана заљубљених, Памук је казао да његов роман не говори само о томе како је љубав нешто најлепше, већ и о љубави која нас задеси као нешто стравично и несхватљиво, попут саобраћајне несреће.

На питање о сличностима између њега и протагонисте Кемала, Памук је казао да то питање често добија и да га сматра комплиментом.

"Мислим да људи желе рећи да нико не може написати оно што сам ја написао, а да то није лично доживео. Ја веома полако пишем, много промишљам о ономе што пишем како би то изгледало веродостојно. Љубав можемо доживети и самим читањем, без обзира што у том моменту нисмо заљубљени", казао је Памук.

"Технологија није убила љубав"

Додао је да је главни лик из романа Кемал неко ко поштује љубав и никада не одустаје, те да оно што Кемал проживљава није опсесија, већ љубав којој се не би требало ругати и исмејавати је.

"Свима нама су потребне добре љубавне приче да бисмо се консолидовали или схватили сопствену љубав", поручио је Памук.

У разговору с новинаром Анадолије, Памук је казао да је оптимиста и у вези с љубављу у актуелној ери интернета и технологије који нуде различите могућности упознавања и комуникација.

"Технологија није убила љубав. Не мислим да се осећај љубави тек тако може променити. Могу се само мењати начини показивања и испољавања љубави", казао је Памук.

У том контексту Памук је подсетио на свој роман "Зовем се Црвено", који говори о причи из Истанбула у 16. веку, а главни јунак је Естер која разноси љубавна писма.

"Сада смо у ери интернета, можете написати поруку, писмо и у сваком часу их примати и слати. Идеал заљубљене особе која чека долазак поштарца с писмом је нестао, али љубав се не завршава зато што нема поштарца", казао је Памук.

Он је додао да интензитет комуникације не редукује љубав, већ да контакти и сусрети јачају тај осећај.

"Сви желе да мисле да су прави заљубљеници у својој генерацији. Не верујем ни у

тврдње да су љубави некада биле боље. Важни су дубина и аутентичност наших осећаја. Међутим, када су осећаји дубоки и искрени, онда долази и бол, јер живот се не поклапа с нашим сновима", казао је Памук.

(Н1)